

ТЕРМІНОЛОГІЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ ПОНЯТЬ У ГАЛУЗІ ФІЛОЛОГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ЯПОНСЬКІЙ МОВАХ

З кожною миттю обсяг інформації в інтернеті, наукових статей і робіт зростає. Знаючи лише українську або англійську мови, ми обмежені в інформації, і навіть сучасні технології не завжди дозволяють зробити правильний переклад і зрозуміти суть написаного деякими мовами. Однією з достатньо складних для розуміння мов є японська, і в цій роботі хотілося б саме обговорити японську термінологію в порівнянні з українською.

Японська мова повна різноманітних термінів, котрі показують нам частинку її культури, історії та соціальні взаємодії. Наприклад слово 先輩(сенпай), воно використовується в школі для учнів, що старші за тебе або, інколи, для колег по роботі. Навіть не знаючи цього, дивлячись на ієрогліфи, це не важко зрозуміти. 先 - перший, раніше. 輩 - друг, колега. Тобто людина, що почала працювати, вчитися раніше за тебе й через це потребує поваги. Це слово одно з багатьох, що пов'язано з особливостями японської культури в Японії, поваги один до одного, ввічливості та ієрархії, а ще не перекладається українською.

В українській мові можна провести паралель зі словом "товариш", що має дуже яскравий історичний відтінок, але в сучасному суспільстві нерідко використовується з іронією, на японську не перекладається.

Незважаючи на відмінності, японська та українська термінологія мають спільні риси, зокрема, адаптацію іноземних запозичень для врахування сучасних технологічних досягнень та глобалізації. Наприклад, "телебачення" – це основний термін, що використовується для позначення пристрою для отримання та відтворення телевізійного контенту. У японській мові це слово спочатку перекладалось як テレビジョン(теревізьон) з англійського

television, але потім воно скоротилось до テレビ (теребі), що зробило його менш зрозумілим для іноземців. Скорочення слів – це розповсюджене явище для слів іноземного походження в японській мові. Але також така тенденція існує й в українській мові: велосипед стає "великом", а телевіз, дуже схоже з японської, стає "телик" або "ТВ".

Говорячи про філософську та духовну термінологію в японській культурі, важливим є поняття 禪 (Дзен), воно складається з 単 (в перекладі одинокий) та 禪 (показувати). Це форма буддизму, яка розвинулася в Японії і має глибокі коріння в китайському буддизмі Чан. Це не лише релігійне вчення, але й шлях до просвітлення через медитацію, зосередження та духовну практику. У дзен-буддизмі наголошується на прямому досвіді просвітлення, відмові від словесних пояснень та академічних знань, а також на важливості медитації та інтуїтивного розуміння.

В українській культурі також є аналогічні поняття, але зазвичай вони мають відмінні відтінки. Наприклад, у християнській традиції може вживатися термін "медитація" або "молитва", але це не повністю передає специфіку дзен-практики. Поняття "дзен" також включає в себе ідею прямого досвіду та відмови від концептуального мислення, що може бути важко передати за допомогою звичайних слів.

Отже, можна зробити висновок, що японська та українська термінологія мають свої схожості, особливо в міжнародних словах та деяких термінах, незважаючи на їхнє походження з різних мовних груп. Глибоке вивчення іншої мови та спостереження за її еволюцією допомагає нам не лише розширити свій лінгвістичний арсенал, але й краще розуміти культуру та менталітет людей, що використовують цю мову в їхньому повсякденному житті. Такий досвід сприяє поглибленому міжкультурному спілкуванню та сприяє нашій взаємному розумінню та зв'язкам у світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. 新しい国語表記ハンドブック 第九版 (New Handbook of National Language Spelling, 9th Edition). Sanseido Co.2021. С. 61.

2. Minna no Nihongo Shokyu 1 (Elementary) Translation & Grammatical Notes. 3A Corporation. 1998. С. 10.

3. Japanese for Busy People. Kodansha International. С. 12.

*Науковий керівник: Катерина РИЖЕНКО,
канд. філол. наук, Київ*

**СІРА Анастасія,
ПОЛЮХОВИЧ Софія**

Національний авіаційний університет, Київ

ПЛАГІАТ ЯК РІЗНОВИД ПОРУШЕНЬ АВТОРСЬКИХ ПРАВ

Кожна держава зацікавлена у правах своїх громадян, чії інтелектуальні зусилля спрямовані на поглиблення та створення нових досягнень у науці, мистецтві, літературі [4]. Проте сьогодні найпоширенішою формою порушення у сфері авторського права є плагіат.

Законодавство всіх країн світу у сфері авторського права намагається знайти рівновагу між правами, що надається автором, і правами суспільства на доступ до цих творів та їх використання.

Охороні підлягають всі перелічені твори зі статті 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» – оприлюднені чи не оприлюднені, завершені чи ні, незалежно від їхнього жанру, призначення, мети, обсягу тощо. Правова охорона цих творів поширюється лише на форму їх вираження, але не поширюється на будь-які ідеї, теорії, методи, процеси, способи тощо, навіть якщо вони відтворені в тексті.

Порушення авторського права не дає змоги авторові отримувати належний прибуток від своїх творів.

Відповідно до статті 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права», плагіат – повне або часткове оприлюднення чужого твору під іменем особи, що не є автором тієї роботи [1].